

1. Täienduskoolitusasutuse nimi

Järvamaa Kutsehariduskeskus

2. Õppekava nimetus

Tegevusjuhendajate koolitus

3. Õppekavarühm (*vastavalt rahvusvahelisele haridus- ja koolitusvaldkondade klassifitseerimise süsteemile ISCED-F 2013*)

Sotsiaaltöö ja nõustamine

4. Õppekeel

eesti keel

5. Õppekava koostamise alus

- Tegevusjuhendaja tase 4
 - B.2.1 Kliendi sotsiaalsete oskuste arendamine
 - B.2.2 Kliendi tegevusvõime arendamine, säilitamine ja toetamine
 - B.2.3 Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes
 - B.2.4 Kliendi juhendamine ja toetamine vabaajategevustes
- Sotsiaalhoolekande seaduse § 86 lõike 7 alusel kehtestatud Sotsiaalkaitseministri 21.12.2015 määrus nr 71 „Tegevusjuhendajate koolituse ja täienduskoolituste kavade, koolituse täpsustatud mahtude ja sisu, praktilise väljaõppe läbimise ja lõputöö koostamise kohustuse ning õppe lõpetamise tingimuste kehtestamine“.
- Sotsiaaltöö ja nõustamine riiklik õppekava,
- Järvamaa Kutsehariduskeskuse tegevusjuhendaja eriala õppekava.

6. Õppe kogumaht (akadeemilistes tundides) **ja õppe ülesehitus**

Maht 260 tundi, millest 68 tundi praktiline töö (sh 16 tundi on lõputöö)

I moodul „Üldalused – psüühilise erivajadusega inimene ja hoolekandeteenused” – 34 tundi

II moodul „Põhiained – erihoolekandeteenuseid tarbivad sihtrühmad“ - 84 tundi

III moodul „Põhioskused – klienditöö alused“ - 78 tundi

IV moodul „Spetsiifilised oskused klienditöös ja tegevusplaani koostamine teenust saavale isikule“ - 48 tundi

Lõputöö: - 16 tundi

Tegevusplaani koostamine teenust saavale isikule

7. Õppekeskkond

Järvamaa Kutsehariduskeskuse auditoorium.

8. Sihtgrupp

Erialase tasemehariduseta või madala kvalifikatsiooniga erihoolekande- ja rehabilitatsiooniteenust osutavate asutuste töötajad, kes soovivad selles valdkonnas sh tegevusjuhendajana tööd alustada või isikud, kes puutuvad kokku psüühilise erivajadusega inimeste hooldusega. Samuti võivad õppida omastehooldajad või koolitusest motiveeritud huvilised.

Järvamaa Kutsehariduskeskusel on sõlmitud 30.septembril 2016 koostöölepe AS Hoolekandeteenused, kus on märgitud üle-Eestiline koolitusvajadus erihoolekandetasutuste töötajate väljaõppeks.

9. Õppe alustamise tingimused

Vähemalt keskharidus. Kasuks tuleb eelnev töökogemus erihoolekande- ja/või rehabilitatsiooniteenuseid pakkavas asutuses.

10. Eesmärk

Koolituse tulemusel õppijad juhendavad ja toetavad psüühilise erivajadusega inimest igapäevatoimingute, töö- ja huvitegevuste sooritamisel, et tagada maksimaalne iseseisvus ja elukvaliteet, lähtudes humanistlikust ja holistlikust inimkäsitlusest..

Saadud teadmised rakendatakse praktilises igapäevatoos erihoolekandeesutuses kui abivajaja kodus, et parandada psüühilise erivajadusega inimeste sotsiaalseid oskusi ja toimetulekuvõimet ning tagada neile vajalik kõrvalabi.

Koolitusel osalejad saavad teadmised erihoolekandesüsteemi olemusest, klienditöö eetilistest põhimõtetest, inimese arengu iseärasustest ning väärtustavad meeskonnatöö vajalikkust tööprotsessis.

11. Õpiväljundid

I Mooduli läbinu:

- orienteerub erihoolekandeteenustes ning teab erihoolekande valdkonda reguleerivat seadusandlust
- teab töös erivajadustega isikutega eetilise käitumise põhimõtteid ning kasutab kaasaegseid suhtumismudeleid
- tunneb inimese vajadusi elukaare erinevatel etappidel ning kasutab neid teadmisi klienditöös
- osaleb meeskonnatöös

II Mooduli läbinu:

- eristab erihoolekandeteenuseid tarbivaid sihtrühmi ning tunneb diagnoosidega kaasnevaid sümptomeid ja eripärasid
- teab inimese füüsilise, kognitiivse ja sotsiaal-emotsionaalse arengu etappe
- loob toetava keskkonna erinevatele sihtrühmadele ning kasutab sobivaid juhendamisevõtteid
- kujundab teenust saava isiku päeva ning valib tegevusvõimet toetavaid ning arendavaid tegevusi
- märkab terviseseisundi muutusi, teab ravimite manustamise viise ja enamtarvitatavaid ravimeid, märkab ravimi kõrvalmõjust tingitud terviseprobleeme
- teab suhtlemise põhiprotsesse, määrab kommunikatsioonitaset, teab kommunikatsioonibarjääre ja suhtlemispiiranguid ning toetab isikut suhtlemispiirangute korral

III Mooduli läbinu:

- Analüüsib tegevust ning kasutab saadud teadmisi klienditöös

- Hindab psüühilise erivajadusega isiku tegevusvõimet, dokumenteerib hindamistulemusi
- Kasutab erinevaid klienditöö meetodeid, juhendamise võtteid ja igapäevaseid hooldusvõtteid
- Koostab tegevusplaani ning korraldab tegevusplaani alusel klienditööd

IV Mooduli läbinu:

- planeerib ja juhendab tegevuslikke rühmi, hindab rühmakorra tulemuslikkust, lahendab esilekerkivaid probleeme rühmatöös
- selgitab välja isiku probleemse käitumise põhjused ja eesmärgid ning kasutab erinevaid juhendamisevõtteid käitumise muutmiseks
- hindab teenust saava isiku seksuaalarengut ning juhendab seksuaalkäitumist,
- tunneb ära väärkohtlemise ilminguid ja lõpetab väärkohtlemise
- kasutab loovaid ja arendavaid tegevusi klienditöös.

12. Õppe sisu

I MOODUL „Üldalused – psüühilise erivajadusega inimene ja hoolekandeteenused” – 34 tundi (millest praktiline töö 2 tundi)

Auditoorne töö

- Psüühilise erivajadusega inimeste hoolekanne
- Eetika hoolekandes
- Arengupsühholoogia alused ja arenguvaldkondade iseärasused puuetega inimestel
- Meeskonnatöö alused

Praktiline töö

- Inimese arengu etapid, nende tundmine ja oskus kasutada neid klienditöös
- Meeskonnatöös osalemine
- Hoiakud ja suhtumine teenust saavatesse isikutesse

II MOODUL „Põhiained – erihoolekandeteenuseid tarvivad sihtrühmad“ - 84 tundi (millest praktiline töö 28 tundi)

Auditoorne töö

- Psüühikahäired
- Vaimupuue
- Liitpuue
- Suhtlemise alused ja eripärad suhtlemisel psüühikahäirega inimestega
- Tegevusvõime, eesmärgistatud tegevus

Praktiline töö

- Erihoolekandeteenuseid tarvivate sihtrühmade eristamine
- Diagnoosiga kaasnevad sümptomid
- Inimese füüsilise, kognitiivse ja sotsiaal-emotsionaalse arengu etapid
- Ravimite manustamise viisid ja enamtarvitatavad ravimid
- Toetav tegevuskeskkond erinevatele sihtrühmadele
- Suhtlemispiirangule vastav kommunikatsiooniviis

III MOODUL „Põhioskused – klienditöö alused“ - 78 tundi (millest praktiline töö 30 tundi)

Auditoorne töö

- Tegevusjuhendaja töövaldkond ja rolled
- Tegevuse analüüs ja kohandamine
- Tegevusvõime hindamine
- Klienditöö meetodid
- Peamised töövõtted igapäevases hoolduses
- Tegevusplaani koostamine
- Tervises seisundi jälgimine ja ravimiõpetuse alused

Praktiline töö

- Tegevuse analüüs ja kohandamine
- Tegevusvõime hindamine
- Dokumenteerimine
- Hooldusvõtted
- Klienditöö meetodid
- Käitumine kriisiolukorras ja esmaabi

IV MOODUL „Spetsiifilised oskused klienditöös ja tegevusplaani koostamine teenust saavale isikule“ - 48 tundi (millest praktiline töö 8 tundi)

Auditoorne töö

- Rühmatöö klienditöös
- Probleemse käitumise juhtimine
- Seksuaalsus ja seksuaalkasvatuse
- Teraapilised ja arendavad tegevused klienditöös

Praktiline töö

- Probleemse käitumise juhendamise võtted
- Seksuaalarengu etapid, seksuaalkäitumine ja seksuaalsele arengule vastavad juhendamise võtted
- Loovad tegevused klienditöös
- Tegevusplaani koostamine teenust saavale isikule

Lõputöö: - 16 tundi

- Tegevusplaani koostamine teenust saavale isikule

Tegevusplaani koosneb järgmistest komponentidest:

- teenust saava isiku vaatlusraport,
- rehabilitatsiooniplaanis kirjeldatud üldeesmärkide loetelu,
- alaeesmärgid,
- kokkulepped, tegevused alaeesmärkide saavutamiseks,
- tulemuste hindamine

13. Õppemeetodid

Loengud, näitlikustamine, demonstratsioon, harjutamine, ajurünnak, rühmatööd, rollimängud, esitlused, probleemülesannete lahendamine

14. Iseseisev töö

Puudub

15. Õppematerjalid

Tegevusjuhendaja käsiraamat, Tervise Arengu Instituudi tellimusel, Tallinn, 2010, http://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/public/erihoolekanne/Tegevusjuhendaja_kasiraamat.pdf

16. Nõuded õpingute lõpetamiseks sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid

Õpingute lõpetamiseks on vajalik osaleda kontaktõppes vähemalt 80%, sooritada iga mooduli järel test ja praktiline töö ning koolituse lõpus esitada ja kaitsta lõputöö Mitmeeristav hindamine.

I Mooduli järel

Hindamismeetod	Hindamiskriteeriumid
Test	Positiivseks soorituseks on vaja vähemalt 80% õigeid vastuseid. Test hõlmab: <ul style="list-style-type: none"> • erihoolekandeteenuste tundmist, • erihoolekandega seotud seadusandluse tundmist, sh teenust saavate isikute õigused, • arenguetappide tundmist ja oskust kasutada neid teadmisi klienditöös, • suhtumist teenust saavatesse isikutesse, • oskust teha meeskonnatööd
Praktiline töö	Lähtuvalt situatsioonülesandest <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab erinevaid suhtlemisolukordi • konflikt ja reageerimine vastavalt olukorrale • erinevaid alternatiivkommunikatsiooni võimalused

II Mooduli järel

Hindamismeetod	Hindamiskriteeriumid
Test	Positiivseks soorituseks on vaja vähemalt 80% õigeid vastuseid. Test hõlmab: <ul style="list-style-type: none"> • oskust ära tunda ja eristada sihtrühmi, nende vajadusi, • oskust juhendada inimesi vastavalt nende arengutasemele, • oskust luua toetav keskkond erinevatele sihtrühmadele, • oskust valida suhtlemispiirangule vastav kommunikatsiooniviis.
Praktiline töö	Lähtuvalt situatsioonülesandest: <ul style="list-style-type: none"> • hindab regulaarselt kliendi sensomotoorseid, kognitiivseid ja psühhosotsiaalseid tegevuseeldusi • analüüsib kliendi tegevusvõime taset, kohandab keskkonna tegevusteks sobivaks • koostades kliendi vajadustele vastava

	<p>päevakava</p> <ul style="list-style-type: none"> • selgitab välja abivahendi vajaduse lähtuvalt tegevusvõimest
--	--

III Mooduli järel

Hindamismeetod	Hindamiskriteeriumid
Test	<p>Positiivseks soorituseks on vaja vähemalt 80% õigeid vastuseid. Test hõlmab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tegevuse analüüs ja kohandamine, • tegevusvõime hindamine, • dokumenteerimine, • hooldusvõtted ja klienditöö meetodid, • tegutsemine kriisiolukorras ja esmaabi.
Praktiline töö	<p>Lähtuvalt situatsioonülesandest</p> <ul style="list-style-type: none"> • kliendi päeva- ja/või nädalaplaani koostamine • tervise seisundi jälgimine • raviskeem ja selle järgmine • igapäeva hoolduse korraldamine

IV Mooduli järel

Hindamismeetod	Hindamiskriteeriumid
Test	<p>Positiivseks soorituseks on vaja vähemalt 80% õigeid vastuseid. Test hõlmab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rühmakorra planeerimist ja läbiviimist • probleemse käitumise põhjuste ja eesmärgi väljaselgitamist • seksuaalse käitumise äratundmist ja seksuaalsele arengule vastavate juhendamisevõtete valikut • loovtegevuste rakendamist klienditöös
Praktiline töö	<p>Lähtuvalt situatsioonülesandest</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planeerib ja viib läbi rühmakorra • Probleemse käitumise põhjused • Sobivad vabaajategevused
Lõputöö	<p>1) Tegevusplaani koostamine teenust saavale isikule (kirjalikus vormis) Tegevusplaani koosneb järgmistest komponentidest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teenust saava isiku vaatlusraport, - rehabilitatsiooniplaanis kirjeldatud üldeesmärkide loetelu, - alaesmärgid,

	<ul style="list-style-type: none"> - kokkulepped, tegevused alaeesmärkide saavutamiseks, - tulemuste hindamine. <p>2) Lõputöö kaitsmine (suulises vormis)</p>
--	---

17. Koolituse läbimisel väljastatav dokument

Koolituse läbimisel väljastatakse osalejatele tunnistus, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud. Tõend väljastatakse osaletud kontaktõppetundide ja neis läbitud teemade kohta, kuid mitte juhul, kui õppija osales vähem kui 50%. Tõend väljastatakse osaletud kontaktõppetundide ja neis läbitud teemade kohta

18. Koolitaja kompetentsust tagava kvalifikatsiooni või õpi- või töökogemuse kirjeldus **Urve Tõnisson**

Lõpetanud Tartu Ülikooli arstiteaduskonna õeteaduse osakonna (1998.a) ning Mainori Kõrgkooli rakenduspsühholoogia eriala (2007.a). Ta täiendanud end psühholoogia valdkonnas erinevatest teraapiatest, läbinud pikaajalised koolitused rehabilitatsiooni CARE meetodika (Storm Rehabilitate, Holland), kunstiteraapia (TLÜ), kognitiivne psühholoogia ja teraapia; tugigrupijuhendaja (Soome/eesti), käitumiseksperdi (Blankers-Hage Holland) koolitused.

Erihoolekande ja rehabilitatsiooni valdkonnas on ta töötanud alates 2001. aastast nii terapeudi, koolitaja kui arendajana.

Tegevusjuhendajate koolitusega on ta olnud seotud alates 2001.a.

Ta on „Tegevusjuhendajate käsiraamatu“, „Probleemse käitumise ennetamise ja juhendamise hea tava käsiraamatu“ ja „Toimetulek äärmuslikult kahjustava käitumisega“ käsiraamatu üks koostajatest.

Viimastel aastatel on ta tegelnud raskesti mõistetava käitumisega erivajadusega klientide juhendamisega (MTÜ Hoolekande Ekspertiisi- ja Nõustamiskeskus), on tegev SA Viljandi Haigla sõltuvusrehabilitatsiooni osakonnas (loovterapeut, psühholoog), tegeleb pikaajalise psüühikahäirega klientide koolitamisega ja jõustamisega (EPRÜ, Heaolu ja Taastumise Kool), teeb koostööd kogemusnõustajatega ning osaleb eksperdina valdkonna arendamisel.

Täiskasvanute koolitaja, tase 7.

Ülar Uusküla

Sotsiaaltöö eriala Tallinna Pedagoogikaülikoolis (1996). Muusikateraapia Tallinna Pedagoogikaülikool (2000.a),

Hoolekande valdkonnaga seotud alates 1990 aastast, töötanud mitmes hoolekandeteenuseid pakkuv asutuses: Võisiku Hooldekodu, Kursana Eesti OÜ, AS Hoolekandeteenused, SA Narva-Jõesuu Hooldekodu.

Alates 2001 osaleb hoolekandetöötajate ja tegevusjuhendajate koolitustel lektori ja koolitajana. Peamised teemad: meeskonnatöö, eetika hoolekandes, tegevusjuhendaja töövaldkond ja rollid, kliendile tegevusplaani koostamine, probleemse käitumise juhtimine, teraapiliste ja arendavate tegevuste korraldamine, riskid ja nende juhtimine erihoolekandes, suhtlemise alused, sotsiaalpoliitika ja hoolekande korraldus, erivajadusega eakate hooldus.

Täiskasvanute koolitaja tase 6.

2010 Eesti Kvaliteediühingu poolt korraldatud „Eesti Juhtimiskvaliteedi auhind 2010“ assessor.

„Tegevusjuhendajate käsiraamatu“ üks koostajatest.

Alates 2010 SA Narva-Jõesuu Hooldekodu juhatuse liige.

Ain Klaassen

Tegevusterapeut (Oulu Piirkonna Ametikõrgkool) 1999, Sotsiaalpedagoogika (Tallinna Pedagoogiline Seminar) 1996. MTÜ Hoolekande Ekspertiisi- ja Nõustamiskeskus (HENK) tegevusterapeut alates 2008.a.

Täiendanud erinevate rehabilitatsiooni ja hoolekandega seonduvate teemade ning täiskasvanuõppe osas, sh läbinud Rehabilitatsioonimeeskondade spetsialistide koolitajate koolituse (Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž 2009 a) ja omandanud käitumiseksperdi eriala (Blankers&Hage Holland 2015 a.).

Omab praktilist töökogemust tegevusterapeutina nii raske ja sügava vaimupuudega kui liitpuudega lastega ning täiskasvanutega, samuti psüühilise erivajadusega täiskasvanutega alates 1996-ndast aastast. Rehabilitatsioonisüsteemis on ta tegutsenud alates 2001-st aastast, tööd täiskasvanute koolitajana alustas 2000-ndal aastal. Koolitajana on ta koolitanud erinevatel teemadel nii haridus-, meditsiini-, seadusandlus- kui hoolekandevaldkonna töötajaid.

Kuulub MTÜ Hoolekande Ekspertiisi ja Nõustamise Keskus, MTÜ Hüva Nõu, Teabe ja Praktilise Harjutamise Keskus, MTÜ Eesti Tantsu- ja Tsirkuseteraapia Liit juhatusse, samuti on ta MTÜ Eesti Tegevusterapeutide Liit ja MTÜ Eesti Psühhosotsiaalse rehabilitatsiooni Ühing liige.

On „Tegevusjuhendajate käsiraamatu“, „Probleemse käitumise ennetamise ja juhendamise hea tava käsiraamatu“ ja „Toimetulek äärmuslikult kahjustava käitumisega“ käsiraamatu üks koostajatest, kelle igapäevatööks on probleemset käituvate kliendijuhtumite lahendamine MTÜ Hoolekande Ekspertiisi- ja Nõustamiskeskuses.

Monika Salumaa

Tegevusterapeut (Oulu Polytechnic Soome 1999), ratsutamisterapeut (Tartu Ülikool 2006) ja käitumiseksperit (Blankers&Hage Holland 2015). Päevakeskus Käo Rehabilitatsioonimeeskond, tegevusterapeut alates 2014.a.

On Eesti erihoolekandevaldkonnas tegev alates 1993.a ja omab kogemust kõigil erihoolekandeteenustel. Ta on loonud ja arendanud erinevaid erihoolekandeteenuseid ning osaleb eksperdina uute teenuste käivitamisel (SA Autistika, Kohtumäärusega laste teenus Imastu Kool-Kodus).

Tegevusjuhendaja koolitusega on ta seotud olnud aastast 2001 osaledes läbi aastate Tervise Arengu Instituudis nii õppekavade koostaja kui koolitaja rollis. Ta on „Tegevusjuhendajate käsiraamatu“, „Probleemse käitumise ennetamise ja juhendamise hea tava käsiraamatu“ ja „Toimetulek äärmuslikult kahjustava käitumisega“ üks koostajatest, kelle igapäevatööks on probleemset käituvate kliendijuhtumite lahendamine MTÜ Hoolekande Ekspertiisi- ja Nõustamiskeskuses.

Täiskasvanute koolitaja, tase 7.

Bärbel Vapper

Tallinna Pedagoogiline Seminar 2006.a, sotsiaaltöö, rakenduskõrgharidus. Alates 2017. MTÜ Heaolu ja Taastumise Kool, sotsiaaltöötaja (klienditöö, teenuste koordineerimine, dokumentatsioon ja koostöö võrgustikuga psüühilise erivajadusega isikutele sotsiaalse rehabilitatsiooni, tööalase rehabilitatsiooni ja toetavate erihoolekandeteenuse osutaja). Tegevusjuhendajate sh täiskasvanute koolitaja alates 2012.a. Sotsiaaltöö valdkonnas töötamise kogemus alates 2006.a.

Järvamaa
Kutsehariduskeskus
ÕPPIMINE ON SÜDAMEASI